

KIBRIS TURİZMİNİN GELİŞMESİNDE TURBAN'IN ROLÜ İNKAR EDİLEMEZ...

K.K.T.C. turizmde Turban'ın yeri ve önemi

ZEKAI ALTAN*

Turban, misyonunu Türkiye sınırları içerisinde sınırlı tutmadı. K.K.T.C.'ye de yadsınamayacak ölçülerde katkılarda bulundu; 1974 yılında kurulan Kıbrıs Türk Turizm İşletmelerine ortak oldu, onlara ekonomik katkılarda bulunarak yapılanmalarını sağladı.

Anatolia'nın iki ayda bir yayınlanan, kapsamlı bir yayın organı; insan yaşamı ile ilgili iç içe iki konuyu kapsayacak nitelikte yayınlanmaktadır.

Birincisi. insanoğlunun varoluşundan günümüze kadar süregelen seyahat (gezme) etme arzusu, yer değiştirme; günümüzde ise biçimlenerek ülkelerin tanıtımlarından ekonomik kalkınmalarına kadar kurtarıcı bir sektör olan turizm. İkincisi ise, ileri teknolojinin yaşandığı çağımızda çevremizin her geçen gün bozulmakta ve kirlenmekte olduğu gerçeği; eğitimsizlik, bilinçsizlik ve duyarsızlık sonucu doğa - çevre dengelerinin bozulması ile toplumsal olarak karşılaştığımız dev çevre sorunları. Ve bunları dile getiren çevre konusu..

Anatolia Dergisi'nde işlenen bu konular ve daha da önemlisi konuları işleyen uzman kişilerin Anatolia'ya kimlik ve renkli bir boyut kazandırdığı yansınamayacak bir gerçektir.

Kısa bir süre önce Anatolia'nın son iki sayısını inceleme fırsatını buldum. Anatolia'da dikkatimi çeken bir konu ve yazarı oldu: "TURBAN DOSYASI" ve Yrd.Doç.Dr.

* Zekai Altan, K.K.T.C., OTEM (Otelcilik ve Turizm Merkezi) Mezunları Birliği Genel Başkanlığı

Mehmet ÖZDEMİR. Turban'ın ve Dr. Mehmet ÖZDEMİR'in K.K.T.C. turizmüne büyük katkıları olmuştur. Turban'ın ve Dr. Mehmet ÖZDEMİR'in K.K.T.C. turizmüne katkıları neler olmuştur?

Bu yazının Turban'ın K.K.T.C. turizm sektörüne sağladığı katkılar yanında, "TURBAN DOSYASI"nın bir devamı olacağı görüşündeyim.

Turban'ın Türk turizmüne neler verdiğini, neler sağladığını Yrd.Doç. Dr. Mehmet ÖZDEMİR, Anatolia'nın son iki sayısında ayrıntılı bir biçimde işlemiştir. Bankacılık faaliyetlerinden yatırıma, yatırımdan tanıma, yayına ve eğitimden işletmeciliğe kadar birçok alanda Turban'ın misyonunu ortaya koydu.

Turban, misyonunu Türkiye sınırları içerisinde sınırlı tutmadı. K.K.T.C.'ye de yadsınamayacak ölçülerde katkılarda bulundu. 1974 yılında Kuzey Kıbrıs'ta Kamu İktisadi Teşebbüsü olarak kurulan Kıbrıs Türk Turizm İşletmeleri'ne ortak olarak iştirak etti. Ekonomik katkılarda bulunarak, K.T.T. İşletmelerinin yapılanmasını sağladı.

Turban'ın K.K.T.C. turizm sektörünün geneline sağladığı katkılar, K.K.T.C.'de de Turban İmajı'nın olumlu bir biçimde doğmasına neden oldu. Bu imajın ise Yrd. Doç. Dr.

Mehmet ÖZDEMİR'in T.C. Turizm Bankası A.Ş.'de Araştırma, Eğitim ve İşletmeler Başkanlığı dönemlerinde oluşturduğu ekibi ile birlikte yaratıldığını söylemek gerekiyor.

Yrd. Doç. Dr. Mehmet ÖZDEMİR'in Turban Turizm A.Ş.'ye Genel Müdür olarak atanmasından sonra K.K.T.C. ile olan ilişkiler ve katkılar süreci bir o kadar daha hız kazandı. Turizm sektörü aracılığı ile entegrasyonun sağlanmasında sonuç alıcı olumlu adımlar atıldı.

1985 yılına kadar Turban - K.K.T.C. İşletmeleri işbirliği (daha çok eğitime yönelik) çalışmalar rolanteye alınırken, Turban'ın eğitime yönelik faaliyetleri 1983 yılında hız kadandı ve Turban ile Türk turizm sektörü bu konuda önemli aşamalar kaydetti.

1985 yılında Dr. Mehmet ÖZDEMİR ile başlayan Turban - K.K.T.C. turizm sektörü ilişkileri içerisinde insana verilen önemin göstergesi olan eğitim ağırlıklı olmuştur.

Turban - K.K.T.C. İşletmeleri işbirliği yanında Turban - OTEM Mezunları Birliği işbirliği de başlamış oldu. OTEM Mezunları Birliği'nin ilan edildiği 1983 yılında, anlamlı bir biçimde doğmuştur, kurulmuştur.

OTEM Mezunları Birliği, başta olmak üzere K.K.T.C. turizm sektörünün de gelişmesine katkıda bulunmak amacını taşıyan bir Birlik olarak çalışmalarını sürdürmeye başlamıştır.

OTEM Mezunları Birliği, eğitim ve istihdam ağırlıklı olarak yoğunlaştırdığı çalışmalarına, Turban katkısı ile yeni bir boyut kazandırmıştır.

Turizm eğitimi ağırlıklı olarak başlatılan çalışmalarda Turban sayesinde birçok eleman eğitilmiş oldu. Bunun en çarpıcı örneğini vermek gerekirse, 1990 yılında OTEM Mezunları Birliği tarafından gündeme getirilen ve ilk adımı atılan "Top Quality Ödülü" yarışması, K.K.T.C. Vakıflar İdaresi, Turban ve International Tourism Magazine'in yanı sıra OTEM Mezunları Birliği'nin öncülüğünde organize edildi ve turizm sektörünü temsil eden kuruluşlarla, basınyayın organları katıldı. "Top Quality Ödülü" yarışmasına 210 civarında turizm personeli başvuruda bulundu. Bu yarışmaya başvuracak olanlarda sertifika, ve bonservis de arandı. K.K.T.C. turizm sektörünü temsil eden kuruluşlar ve basını temsil eden kuruluş temsilcilerinden oluşan seçici kurul tarafından yapılan elemelerde başvuruların % 95'inin "Turban Sertifikası" olduğu tesbit edildi.

Bu tabloya iki açıdan bakmak gerekiyor: Birincisi, Turban'ın işbirliğinde bulunduğu kuruluşlar aracılığı ile kısa sürede sağladığı başarısı ve etkinliğidir. Bu kısa dönem de Dr. Mehmet ÖZDEMİR'in Turban'da bulunduğu dönemlerde gerçekleştirilmiştir. İkincisi de K.K.T.C.'de turizm eğitimine olan gereksinimin göstergesidir.

Ne yazık ki bu süreç bugün devam ettirilmemektedir. 1985 - 1990 yılları arasında Turban - OTEM

Turban'da uygulanmakta olan ve uluslararası turizm literatüründe "Turban Modeli" olarak kabul gören işletmecilik ile ilgili sistemlerin ülkemiz konaklama sektörünün önemli bir kısmında (tesislerinde) uygulanmış olması, doğal olarak Turban imajının yaratıldığının olumlu bir göstergesi olmuyor mu?

Mezunları Birliği çalışmalarını şöyle özetleyebiliriz: K.K.T.C. turizm personelinin her yıl verilen kontenjana göre Turban'ın çeşitli konaklama tesislerinde önbüro, mutfak, kat hizmetleri ve servis dallarında stajlar gerçekleştirilmiştir. Bu eğitimden yararlananların sayısı, 80'dir. İşbaşı eğitim biçiminde gerçekleştirilen stajlar aynı zamanda görsel eğitim niteliği taşımaktaydı. Stajlara katılan personelin bilgi, beceri ve görüşleri olumlu yönde gelişmiş ve çalıştıkları iş yerlerindeki randıman ve verimlilikleri artmış oldu. Eğitime yönelik staj faaliyetleri staja katılan personelin duygu ve düşüncelerinde önemli derecede olumlu değişimlere neden oldu.

OTEM Mezunları Birliği tarafından K.K.T.C.'de ilk kez oluşturulmak istenen turizm ve kültür nitelikli Kütüphane ve Araştırma ve Dokümantasyon Merkezi çalışmalarının en önemli destekçisi, yine Turban olup, önemli miktarda kitap bağışında bulunmuştur.

K.K.T.C.'de düzenlenen " Top Quality Ödülü" yarışmasında Tur-

ban'ın varlığı ve verdiği destek önemli bir yer tutmaktadır.

1989 yılının OTEM Mezunları Birliği tarafından "Turizm. Eğitim ve İstihdam Yılı" olarak ilan edilmesi ile K.K.T.C. Turizm Bakanı Nazif BORMAN himayelerinde sekiz gün süreyle düzenlenen " 27 Eylül Dünya Turizm Günü" etkinliklerinde Turban'ın yönlendirici ve özendirici özelliği başarısının sağlanmasında önemli bir etmen olmuştur.

K.K.T.C.'de ilk kez düzenlenen monitörlük ve yönetici kursları, Dr. Mehmet ÖZDEMİR döneminin kararları ve icraatları olarak gerçekleştirilmiştir.

K.K.T.C.'de gerek Bayrak Radyo - Televizyonu'nda düzenlenen turizm konulu söyleşilerde, gerekse turizm konulu açık oturum ve panelerde Turban adına konuşmacı olarak katılan Dr. Mehmet ÖZDEMİR, turizm ile ilgili birçok uygulamaları ve düşüncelerini aktararak katkılarını her zaman sürdürmüştür.

K.K.T.C.'de diğer bir gerçek de yapılan birçok olumlu işbirliği sonucu zaman zaman Turban - OTEM Mezunları Birliği'nin birlikte anılmasına neden oldu. OTEM Mezunları Birliği, adeta Turban'ın temsilciliğini üstlenmiş bir konuma gelmişti.

Bugün K.K.T.C. turizm sektöründe Turban imajının doğmasına neden olan Yrd.Doç.Dr. Mehmet ÖZDEMİR, bir anlamda Turban ile özdeşleşmiştir.

Turban'da uygulanmakta olan ve uluslararası turizm literatüründe "Turban Modeli" olarak kabul gören işletmecilik ile ilgili sistemlerin ülkemiz konaklama sektörünün önemli bir kısmında (tesislerinde) uygulanmış olması, doğal olarak Turban imajının yaratıldığının olumlu bir göstergesi olmuyor mu? □

Servis, Mutfak, Kat Hizmetleri Kursu, Salamis Bay, K.K.T.C.